

Pratik, Özgün, Anlaşılır, Öğretici

VIP

8 SINIF

Türkçe

Kazanım Sorularından Yeni Nesil Sorulara Geçiş

SORU
BANKASI

8. SINIF TÜRKÇE

EDİTÖR

Turgut MEŞE

YAZAR

Komisyon

Bütün hakları Editör Yayınevine aittir.

Yayıncının izni olmaksızın kitabın tümünün veya bir kısmının elektronik, mekânîk yollarla ya da fotokopi yoluyla basımı, çoğaltılması ve dağıtımı yapılamaz.

Çıkmış soruların telif bedeli ödenmiştir.

ISBN

978-605-280-325-7

SERTİFİKA NO

40613

KAPAK TASARIMI

Editör Yayınevi Dizgi Ekibi

SAYFA TASARIMI

Editör Yayınevi Tasarım Ekibi

BASKI VE CİLT

ELH
ANKARA
matbaa uv tek ve telefon
0312 395 56 54

ANKARA

editör
yayınevi

İLETİŞİM

İvedik Organize Sanayi Matbaacılar Sitesi

1518 Sok. Mat-Sit İş Merkezi No:2/20

Yenimahalle / ANKARA

Tel: 0 312 384 20 33 - 0 505 925 57 81

Fax: 0312 342 23 58

www.editoryayinevi.com

Kitap hakkında görüş ve önerileriniz için

WhatsApp hattımız: 0 542 262 03 37

İÇİNDEKİLER

1. BÖLÜM: SÖZCÜKTE ANLAM

ÇOK ANLAMLILIK.....	5
SÖZCÜKLER ARASI ANLAM İLİŞKİSİ	13
SÖZ SANATLARI.....	17

2. BÖLÜM: SÖZ GRUPLARINDA ANLAM

KALIPLAŞMAMIŞ SÖZ GRUPLARI VE İKİLEMELER	21
DEYİMLER, ATASÖZLERİ VE ÖZDEYİŞLER.....	25
SÖZ GRUPLARINDA ANLAM (KARMA)....	29

3. BÖLÜM: FİİLİMSİLER (EYLEMSİLER)

İSİM-FİİL	33
SIFAT-FİİL.....	35
ZARF-FİİL.....	37
FİİLİMSİLER (KARMA).....	39

4. BÖLÜM: CÜMLEDE ANLAM

NEDEN-SONUÇ, AMAÇ-SONUÇ VE KOŞUL.....	45
KARŞILAŞTIRMA, BENZETME, ÖRNEKLENDİRME VE ABARTMA.....	49
DUYGU BELİRTEN İFADELER	51
NESNEL VE ÖZNEL ÇIKARIM, ANLAMCA YAKIN CÜMLE	54
CÜMLE TAMAMLAMA, CÜMLE OLUŞTURMA	57
CÜMLEDE ANLAM (KARMA)	60

5. BÖLÜM: CÜMLENİN ÖGELERİ

TEMEL ÖGELER.....	67
YARDIMCI ÖGELER.....	70
CÜMLENİN ÖGELERİ (KARMA)	73

6. BÖLÜM: YAZIM KURALLARI

BÜYÜK HARFLERİN KULLANIMI	77
DE, Kİ VE Mİ'NİN YAZIMI	79
SAYILARIN VE KISALTMALARIN YAZIMI.....	81
BİRLEŞİK SÖZCÜKLERİN YAZIMI	83
YAZIM KURALLARI (KARMA).....	85

7. BÖLÜM: NOKTALAMA İŞARETLERİ

NOKTA, VİRGÜL, SORU İŞARETİ, NOKTALI VİRGÜL	89
SORU İŞARETİ, İKİ NOKTA, ÜÇ NOKTA ...	92
ÜNLEM İŞARETİ, KISA ÇİZGİ.....	95
KESME İŞARETİ, TIRNAK İŞARETİ, YAY AYRAÇ.....	97
NOKTALAMA İŞARETLERİ (KARMA).....	100

8. BÖLÜM: METİN TÜRLERİ

KÖŞE YAZISI, MAKALE, DENEME, HABER METNİ.....	103
DESTAN, ROMAN, ANI.....	107
ŞİİR.....	111

9. BÖLÜM: FİİLDE ÇATI

ÖZNE-YÜKLEM İLİŞKİSİ.....	115
NESNE-YÜKLEM İLİŞKİSİ	119
FİİLDE ÇATI (KARMA).....	122

10. BÖLÜM: CÜMLE TÜRLERİ

YÜKLEMİNE GÖRE CÜMLELER.....	125
ANLAMINA GÖRE CÜMLELER.....	127
YAPISINA GÖRE CÜMLELER.....	129
CÜMLE TÜRLERİ (KARMA).....	131

11. BÖLÜM: PARÇADA ANLAM

ANA DÜŞÜNCE, ANA DUYGU.	135
KONU, BAŞLIK.	138
YARDIMCI DÜŞÜNCE.....	140
PARÇA OLUŞTURMA, PARÇA TAMAMLAMA.	145
ANLAM BÜTÜNLÜĞÜ, PARAGRAFI İKİYE BÖLME.....	148
SORU CEVAP.....	151
ANLATIM BİÇİMLERİ.....	154
DÜŞÜNCEYİ GELİŞTİRME YOLLARI	157
ANLATIM BİÇİMLERİ, DÜŞÜNCEYİ GELİŞTİRME YOLLARI	160
ANLATICI, HİKÂYE UNSURLARI	164
METİN KARŞILAŞTIRMA.....	168
METNİN DİL VE ANLATIM ÖZELLİKLERİ.....	172
BİR METNE DAYALI ÇOKLU SORULAR.....	175

12. BÖLÜM: ANLATIM BOZUKLUĞU

ÖZNE-YÜKLEM UYUMSUZLUĞU, EKLERLE İLGİLİ YANLIŞLAR.....	179
ÖGE EKSİKLİĞİ.....	181
TAMLAMA YANLIŞLARI, BAĞLAÇ YANLIŞLARI	184
ÇATI UYUŞMAZLIĞI, NOKTALAMA İŞARETLERİNİN EKSİKLİĞİ.....	186
ANLATIM BOZUKLUĞU (KARMA).....	188

13. BÖLÜM: SÖZLÜ İLETİŞİM

SÖZLÜ İLETİŞİM, MEDYA METİNLERİ.....	191
SÖZLÜ İLETİŞİM	193

14. BÖLÜM: GÖRSEL OKUMA

TABLO VE GRAFİK YORUMLAMA	195
GÖRSEL YORUMLAMA.....	200

15. BÖLÜM: SÖZEL MANTIK VE MUHAKEME

SÖZEL MANTIK VE MUHAKEME	209
--------------------------------	-----

CEVAP ANAHTARI.....	221
---------------------	-----

TEST 1

Çok Anlamlılık

1 “Düşmek” sözcüğü hangi cümlede “Güneşin düştüğü yerler daha sıcaktı.” cümlesindeki anlamıyla kullanılmıştır?

- A) Ağaçların gölgesi yola düşüyordu.
- B) Benim payıma çok az düştü.
- C) Bu yıl dağlara kar erken düştü.
- D) Ağaçtan yere bir yaprak düştü.

2 Aşağıdakilerin hangisinde altı çizili sözcük terim anlamıyla kullanılmamıştır?

- A) Oyunun ikinci perdesine ancak yetiştim.
- B) Türkçede kökler türü bakımından ikiye ayrılır.
- C) Üçgenin üç kenarı vardır.
- D) Olaya bir de bu açıdan bakmalısın.

3 Bir ilgi veya benzetme sonucu sözcüğün gerçek anlamından tamamen uzaklaşarak kazandığı yeni anlamlarına mecaz anlam denir. Örneğin “Eşyalar toz içinde yüzüyordu.” cümlesinde “yüzüyordu” sözcüğü mecaz anlamında kullanılmıştır.

Bu açıklamaya göre aşağıdakilerin hangisinde mecaz anlamı sözcük kullanılmıştır?

- A) Yıl sonuna kadar bitirilmesi planlanan köprü'nün ayakları tamamlandı.
- B) Köyümüzdeki gölde çocuklar yüzer.
- C) Tartışmanın iyice ateşlendiği anda sürenin dolduğu belirtildi.
- D) Bu soğuk şehirde yaşamak zorunda kalmak insanlara zarar veriyor.

4 Bir sözcüğün akla gelen ilk anlamına “gerçek anlam”, gerçek anlamından tamamen uzaklaşarak kazandığı yeni anlama “mecaz anlam” denir.

Buna göre;

Çok zaman geçti. Şimdi, ilerleyen zamanın I
içinden geçmişin puslu yaraları gün yüzüne II
çıkmaya başlıyor. Böyle anlarda, yüzüne çarpan gerçekler canını her yaktığında, tek III IV
sığınak geçmiştir.

metninde numaralanmış sözcüklerin hangisi mecaz anlamda kullanılmamıştır?

- A) I B) II C) III D) IV

5 “Kök” sözcüğü aşağıdaki cümlelerin hangisinde terim anlamda kullanılmıştır?

- A) Yemeğe üç kök maydanoz koydu.
- B) Bu ailenin kökü eskilere dayanır.
- C) “Dondurma” sözcüğünün kökü fiildir.
- D) O sorunu kökünden çözmelisin.

Çıkmış Soru

6 “Vurmak” sözcüğü aşağıdakilerin hangisinde “olumsuz yönde etkilemek” anlamında kullanılmıştır?

- A) Ayağını kanepenin kenarına sertçe vurdu ve başparmağını incitti.
- B) O akşam sokağın bütün gürültüsü odama vuruyordu.
- C) Yeni yolun açılması, eski yol üzerindeki benzinlikleri vurdu.
- D) Yılların yorgunluğu yaşlı adamın yüzüne vurmuştu.

14

Deniz kaplumbağalarının yaptığı en uzun yolculuğun beslenme alanlarından üreme alanlarına yaptıkları göç olduğu düşünülüyordu. Yaşamları boyunca pek çok kez çıktıkları bu yolculuklarda deniz kaplumbağaları binlerce kilometre yol katediyor. Ancak yeni bir araştırmanın sonuçlarına göre deniz kaplumbağaları çok uzun bir yolculuğa daha çıkıyor. Bu araştırmanın sonuçları örneğin, Costa Rica'da doğan bazı deniz kaplumbağalarının yetişkinliğe geçmeden önceki gelişme dönemlerini geçirmek için on binlerce kilometre uzaklıktaki Bar-

bados, Kuzey Carolina ve Bermuda'ya gittiklerini gösteriyor. Araştırmacılar deniz kaplumbağalarını korumaya yönelik çalışmalar yapılırken büyüme yolculuklarının da dikkate alınması gerektiğini söylüyor.

Metinde geçen aşağıdaki sözcükleri anlamları ile eşleştiriniz.

	Yolculuk
	Katetmek
	Dönem
	Dikkate almak
	Yönelik

Belli özellikleri olan zaman parçası, periyot.

Bir yeri aşarak geçmek, yol almak.

Belli bir yöne çevrilmiş olan.

Ülkeden ülkeye veya bir ülke içinde bir yerden bir yere gidiş veya geliş, gezi, seyahat, sefer.

Göz önünde bulundurmak, hesaba katmak, gereğini düşünmek.

Buna göre kutulara getirilecek semboller yukarıdan aşağıya doğru sırasıyla aşağıdakilerden hangisi gibi olur?

A)

B)

C)

D)

TEST 1

Kalıplaşmamış Söz Grupları ve İkillemeler

- 1 O, büyük tarihimiz üzerine yıllarca çalıştı. Millî kültür değerlerimize ışık tuttu. Zamanla unutulmuş bilgileri saptayarak bize bizdenliğimizi gösterdi.

Bu parçada altı çizili sözle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Doğruya ulaştıracak yolları göstermek
B) Ulusal kimliğimizi oluşturan değerleri gün ışığına çıkarmak
C) Geçmiş ile bugünü ince çizgilerle karşılaştırmak
D) Zamana yenilmiş ürünleri yeniden canlandırmak

Çıkmış Soru

- 2 Balzac, yazmakta olduğu romanda geçen kahramanın ağır bir hastalığa yakalanmasına çok üzülüyormuş. Bunu öğrenen bir dostu: "Kurgu senin değil mi, iyileştiriver!" deyince Balzac: "Ben romanın kaderini değiştiremem!" diye cevap vermiş.

Bu metindeki altı çizili sözle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Roman yazarı, tasarladığı ana kurgunun dışına her istediğinde çıkamaz.
B) Romandaki olaylar, gerçek hayattan alınmışsa gerçeklerden uzaklaşmaz.
C) Roman kahramanlarının kişiliği, gerçek hayata uygun şekillendirilir.
D) Yazar, romanını kurgularken çevresindeki kişilerden etkilenmez.

- 3 Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ikilemenin oluşumu diğerlerinden farklıdır?

- A) Büyüklerinle ileri geri konuşma!
B) Bata çıka yürüyerek ancak köye vardık.
C) Kâğıtları eğri büğrü kesmişsin yine.
D) Düğüne dost düşman herkesi davet ettik.

- 4 Bir toplumda ahlâkın ilerlemesini, düzelmesini istiyor musunuz? O toplumun dört bir yanına edebiyat, sanat tohumları ekin. Çocuklara, gençlere şiirler, hikâyeler, romanlar okutun; onları tiyatrolara, sinemalara gönderin. O hikâyelerin, romanların, oyunların insanlarıyla tanışsınlar, onların hayatlarını hayallerinde yaşatsınlar, öğrensinler, onların içlerini, böylece gerçekteki insanları da daha iyi anlarlar.

Parçada geçen "edebiyat, sanat tohumları ekmek" sözüyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İnsanların edebiyata, sanata ilgi duymasını sağlamak.
B) Sanat eserlerinin anlaşılmasını sağlamak.
C) Sanatın değişik alanlarında yetenekli olanları desteklemek.
D) İnsanlara, edebiyat ve sanat eseri üretmeleri için imkân sağlamak.

5

- I. Arkadaşlarıyla olur olmaz konularda tartışıyordu.
II. Uykudan uyanır uyanmaz derse başladı.
III. Her soruyu bilir, bilmez dediğini de bilir.
IV. Bilir bilmez her işe karışıyordu.

Yukarıdakilerin hangisinde "ikileme" kullanılmamıştır?

- A) I B) II C) III D) IV

TEST 3

Söz Gruplarında Anlam (Karma)

1, 2, 3 ve 4. soruları aşağıdaki metne göre cevaplayınız.

Absürt tiyatro, II. Dünya Savaşı'nı yaşayan insanlığın kendini içinde bulduğu saçmalıkların, anlamsız çabaların, boşu boşuna bekleyişlerin açısından kaynaklanan bir umutsuzluk havası içinde oluştu. Ama yaşamın saçmalıklarını sergileyişiyle, umutsuzluğun dehşetini gösterişiyle yeni bir umut kaynağı diye de değerlendirilebilir.

Savaştan sonra bir umutsuzluk dönemi yaşanmaktaydı. İnsan düşüncesi anlayamadığı güçler karşısında felce uğramıştı. Milyonlarca insanın ölmesi, kitle kıyımları, atomun parçalanması, kentlerin yakılıp yıkılması dehşet uyandırmaktaydı. Korku ve güvensizlik gibi, nedeni az çok bilinen duygular yerini nedensiz bir endişeye, bunalıma, boşunalık duygusuna bırakmıştı. Daha iyi bir dünya ülküsünün yerini onarılmaz bir biçimde parçalanmışlığın kabul edilmesi almıştı. Absürt tiyatro yazarları da bu sebeple II. Dünya Savaşı'nı yaşamış olanların ruhsal durumunu dile getirdiler.

1 Metinde geçen "...insanlığın kendini içinde bulunduğu saçmalıkların, anlamsız çabaların, boşu boşuna bekleyişlerin açısından kaynaklanan bir umutsuzluk havası..." ifadesiyle ilgili;

- I. Terim anlamlı sözcükler kullanılmıştır.
- II. Mecaz anlamlı ifadelere yer verilmiştir.
- III. Kalıplaşmış ifade kullanılmıştır.
- IV. Tezat sanatına örnektir.

yargılarından hangilerine ulaşamaz?

- A) I ve II
- B) III ve IV
- C) II ve III
- D) I ve IV

2 Metinde geçen "boşu boşuna" ikilemesinin yerine aşağıdakilerden hangisi getirilirse cümlemin anlamında bozulma ya da daralma olur?

- A) beyhude
- B) yok yere
- C) haksız yere
- D) gereksiz

3 Bu metinde altı çizili sözlerle anlatılmak istenenler aşağıdakilerin hangisinde sırasıyla verilmiştir?

- A) şaşkınlık içinde kalmak - çok telaşlanmak
- B) işlemez hâle gelmek - ortalığa korku salmak
- C) anlaşılmaaz durumda olmak - kaygılanmak
- D) kararından vazgeçmek - sorunları büyütme

4 Metnin son cümlesinde geçen "dile getirmek" deyimi aşağıdakilerin hangisinde metindeki anlamıyla kullanılmıştır?

- A) Düşüncelerimi özgürce dile getirmekten asla çekinmem.
- B) Yaşananları anlatıp da seni dile getirmek istemem.
- C) Yıllardır tek kelime etmeyen bu adamı ancak sen dile getirebilirsin.
- D) Arkadaşımın, dile getirilip ağızlarda sakız olmasına katlanamam.

TEST 1 İsim-Fiil

- 1 İsim-fiiller “-ma/-me, -mek/-mak, -ış/-iş/-uş/-üş” ekleri ile yapılır. Fiil kök veya gövdeleri bu ekleri alarak cümle içinde isim görevinde kullanılır. Örneğin “Tülin okumayı çok seviyor.” cümlesindeki “okumayı” kelimesi isim-fiildir. “Oku-” fiiline “-ma” isim-fiil eki getirilerek yapılmıştır.

Bu açıklamaya göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde isim-fiil kullanılmamıştır?

- A) Odamı maviye boyamak istiyorum.
B) Doğal miraslarımızın korunması için halk bilgilendirilmeli.
C) Açıklama, öğretme, öğrenme ve sözcükler yoluyla espri yapma sözel zekânın özelliğidir.
D) Kültür yönünden gelişmiş çevrelerin zekâyı olumlu yönde etkilediği görülür.

- 2 Olumsuzluk eki olan “-ma/-me” eki ile isim-fiil eki olan “-ma/-me” eki karıştırılmamalıdır. Örneğin “Meyve toplama işini bana verdiler.” cümlesinde “-ma” eki isim-fiil ekidir. “Meyvelerin hepsini toplama.” cümlesindeki “-ma” eki ise olumsuzluk ekidir.

Bu açıklamaya göre aşağıdakilerin hangisinde isim-fiil kullanılmamıştır?

- A) Kitap okumak, zengin bir kelime hazinesiyle düşünüp kendini ifade edebilmenin olmazsa olmaz kuralları arasındadır.
B) Bir kuş misali uçma hayali, binlerce yıl insanların zihnini kurcalamış.
C) Öğrenciler az önce izledikleri programlar ile ilgili notları hazırlayamamışlar.
D) Japonlar depremle yaşamayı öğrenmiş bir toplumdur.

- 3 Aşağıdaki cümlelerden hangisinin yüklemine isim-fiil kullanılmıştır?

- A) Yeni bir hayata başlayacaksın artık.
B) Hatırladıkça gözyaşlarımı tutamıyorum.
C) Konuşurken telefonu da uğraşiyor.
D) Ayıbın büyüğü, aynıysa sende varken başkasını ayıplamaktır.

- 4 Aşağıdaki cümlelerin hangisinde fiilimsi eki olarak yeni bir varlığın adı olmuş kelime vardır?

- A) Yaz gününde dondurmayı kim sevmez?
B) Duygularını anlatmakta zorlanıyor.
C) Arabada yağmurun dinmesini beklediler.
D) Gencin şarkı söyleyişini çok beğendim.

- 5 Aşağıdaki cümlelerin hangisinde “-ma/-me” ekinin işlevi diğerlerinden farklıdır?

- A) Çalışma koşullarımızı iyileştirmeliyiz.
B) Gülme komşuna, gelir başına.
C) Yüzme dersi alacakmış tatilde.
D) Tırnak yeme alışkanlığı devam ediyor.

- 6 (I) Dondurucu bir kış günüydü. (II) Niye bu soğuk günde böyle kimsesiz sokaklardaydım, hatırlamıyorum. (III) Lapa lapa kar yağıyordu. (IV) Önümdeki kocaman binanın bir köşesine sığınmakta bulmuştum çareyi.

Numaralandırılmış cümlelerin hangisinde isim-fiil kullanılmıştır?

- A) I B) II C) III D) IV

TEST 1

Neden-Sonuç, Amaç-Sonuç ve Koşul

1

- I. Yazın tatil yapmak için bütün kış çalıştı.
- II. Bence hiç kimsenin kimseden farkı yok.
- III. Oraya memleketini görmek için gitti.
- IV. İşi çok diye akşamları da çalışıyor.

Yukarıdaki numaralı cümlelerin hangilerinde amaç-sonuç ilişkisi vardır?

- A) I ve II
- B) II ve III
- C) III ve IV
- D) I ve III

2

“Üzere” sözcüğü aşağıdaki cümlelerden hangisine koşul anlamı katmıştır?

- A) Ümidini kaybetmek üzereyken geldi.
- B) Yarın getirmek üzere kitabı alabilirsin.
- C) Anlaşmada belirtildiği üzere ödemeler zamanında yapıldı.
- D) Yollara düşmek üzere işinden ayrıldı.

3

(I) Bu romancı, çıkış noktası olarak bireyleri almıyor. (II) Birtakım toplumsal sorunların altını çizmek istiyor ama ele aldığı sorunları, yaşayan bireylerin sorunları hâline dönüştürmüyor. (III) Böyle bir dönüştürme gerçekleştirilmeyince de romanın şematik olması önlenemiyor. (IV) Bir romanda, bir dönemin tanıklığından söz edebilmek için bireyler anlatılmalıdır.

Parçada numaralanmış cümlelerin hangilerinde “gerekçe” bildirilmektedir?

- A) I ve II
- B) I ve IV
- C) II ve IV
- D) III ve IV

4

(I) Yazar, yazı hayatına küçük yaşta şiir denemeleri ile başlamış; daha sonra hikâye ve roman türüne yönelmiş. (II) Konularını Anadolu’dan, doğduğu yerin insanlarından, yaşantısından seçer. (III) İlk hikâyelerinde bireysel konuları öne çıkarırken daha sonra toplumsal sorunlara yönelir. (IV) Olaydan çok olayın nedenleri üzerinde durması, toplumsal sorunları abartması hikâyelerinin etki gücünü azaltır. (V) Ama dilinin anlaşılır ve etkileyici olması eserlerinin çok okuyucu bulmasını sağlar.

Parçada numaralandırılmış cümlelerin hangilerinde sebep-sonuç ilgisi vardır?

- A) I ve II
- B) II ve III
- C) III ve IV
- D) IV ve V

5

Aşağıdakilerin hangisinde “On sekiz yaşına girse de o arabayı ehliyetsiz kullanamaz.” cümlesinde olduğu gibi, belirli bir koşul gerçekleştiği hâlde istenilen amaçta ulaşılamayacağı anlamı vardır?

- A) Yağmur yağmasa da şemsiyemi yanıma alacağım.
- B) Müdür gelmese de bu okulda işler yolunda gider.
- C) Annemi ikna etsem de bizi sinemaya göndermez.
- D) Zamanında gelirse evden çıkabiliriz.

6

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde neden, sonucuyla birlikte verilmiştir?

- A) Valizini yanında taşıdığından yürümekte zorluk çekiyordu.
- B) Saçlarını kısıcak kestirmişti.
- C) Dil öğrenmek için yurt dışına gidecek.
- D) Küçük ve sevimli bir yüzü vardı.

TEST 6

Cümlede Anlam (Karma)

1 ve 2. soruları aşağıdaki metne göre cevaplayınız.

(I) Durmaksızın ilerleyen uzay teknolojisi ve gözlem teknikleri sayesinde Dünya dışında yaşam arayış çalışmaları her geçen gün hızlanarak devam ediyor. (II) 2017'de bir ilk gerçekleşti ve sadece en fazla sayıda ötegezegen barındıran değil aynı zamanda en çok sayıda yaşam barındırma potansiyeli olan ötegezegene sahip bir gezegen sistemi keşfedildi. (III) TRAPPIST-1 isimli bu sistem, evrende yaşamın umduğumuzdan daha çok yerde olabileceği düşüncesini destekliyor.

1 Parçadaki numaralandırılmış cümlelerden hangileri hem aşamalı durum bildiren hem de neden-sonuç bildiren cümleye örnek verilebilir?

- A) I ve II B) Yalnız I
C) I ve III D) Yalnız II

2 Parçada numaralandırılmış cümlelerden hangileri hem nesnel yargılı cümleye hem de karşılaştırma cümlesine örnek verilebilir?

- A) I ve II B) II ve III
C) Yalnız II D) Yalnız III

3 Daha ilk yapıtlarından itibaren başkalarının izine basmadan yürümeye çalışan sanatçılarımız var; kendi seslerini, renklerini, düşüncelerini okuyucuya içtenlikle aktarmaktan çekinmezler.

Bu cümlede sözü edilen sanatçıların hangi yönü vurgulanmıştır?

- A) Evrenselliği B) Özlülüğü
C) Özgünlüğü D) Gerçekçiliği

4 Gençlere, kendi kalıplarımıza göre düşünmeyi öğretmek; yalnız onlar için değil, bütün toplum için zararlı bir tutumdur.

Aşağıdakilerin hangisi bu cümlede dile getirilen düşünceye ters düşmektedir?

- A) Gençleri; toplumsal geleneklerin ışığında eğitmeli ancak onlara kendi denizlerinde ilerleme fırsatı da sunmalıyız.
B) Yaşadığımız toplumun gerçeklerini gençlere anlatmalı, birlikte hareket etmenin önemini kavratmalıyız.
C) Gençler, kendilerini yönlendirecek kim-selere ihtiyaç duyar, toplumdaki bireyler olarak onları yönlendirmeliyiz.
D) İnsan; yaşadığı toplumun doğrularına göre biçimleneceğinden geçmişten kopulmamalıdır.

5 Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yorum söz konusudur?

- A) Karadeniz Bölgesi çok yağış alır.
B) Ankara Türkiye'nin başkentidir.
C) Ülkemizde dört mevsim yaşanır.
D) İlkbahar insanların gönlünü ferahlatır.

6 (I) Nao-Pacha, doğanın cömertliğini sergilediği cennet köşelerden biri. (II) Bu eşsiz ada, pudradan farksız özel plajlarıyla turizmin yeni gözdelelerinden. (III) Adanın güneyindeki eski bir yanardağ olan Pacha, yerli dilinde "merhametsiz" anlamına geliyor. (IV) Ada yönetimi, turistlerin dilediği gibi adaya gelmesine izin vermiyor, adanın doğal dengesini böyle koruyorlar.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin hangisinde olumlu bir durum olumsuz bir ifadeyle anlatılmaktadır?

- A) I B) II C) III D) IV

TEST 1 Temel Ögeler

- 1 Cümlede özne tarafından gerçekleştirilen eylemi, oluşu, hareketi veya bir olguyu ya da yargıyı bildiren sözcük veya sözcük grubuna yüklem denir. Örneğin "Annem meyve salatası yaptı." cümlesinde "yaptı" sözcüğü yüklemdir.

Bu açıklamaya göre aşağıdaki cümlelerden hangisinde yüklem olan sözcüğün altı çizilmiştir?

- A) Beynimiz yaklaşık 10-12 milyar arası sinir hücresi içerir.
- B) Fikir, sanat, ilim bir milletin şah damarıdır.
- C) Edebiyat alanında eser veren veya yayın yapan herkes okuyucu azlığından şikayet eder.
- D) Gökkuşağının, güneş ışınlarının çok küçük yağmur damlalarına çarparak kırılmasıyla oluştuğu bilinmektedir.

- 2 **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde kişi adılı özne göreviyle kullanılmıştır?**

- A) Kimse benim ayranım ekşidir, demez.
- B) Bu işteki en büyük payı o almış.
- C) Dostluğumuzu herkes takdir ediyordu.
- D) Bu, en beğendiğim yazarlardan biriydi.

- 3 **Aşağıdakilerden hangisi özne ve yüklemden oluşmuştur?**

- A) Söze, dinleyenleri selamlayarak başladı.
- B) Kararımdan pişman olmayacağımı söylemişim.
- C) Bunu yapmanın ne gereği var, demişti.
- D) Başkaları için zor olanı yapmak, bir gönül işidir.

- 4 Bir cümlede işi yapan belli değilse öznenin yaptığı işten etkilenen öge sözde özne olur. Örneğin, "Pencereler silindi." cümlesinde pencereleri silen kim olduğu belli değildir. Dolayısıyla silme işleminden etkilenen "pencereler" sözcüğü sözde özne olur.

Bu açıklamaya göre aşağıdaki cümlelerden hangisinde özne diğerlerinden farklıdır?

- A) Boğaz, önceleri hava gazı ile aydınlatıldı.
- B) Bu sahada gece de futbol maçı yapıldı.
- C) Güneş tutulması Türkiye'den de izlendi.
- D) Başka bir alemde seslenir gibi konuştu.

Çıkış Soru

- 5 Özne; yüklem bildirdiği işi yapan, yüklem bildirdiği durumu üzerine alan ögedir. Nesne ise cümlede öznenin yaptığı eylemden etkilenen ögedir. "Selim çantasını masaya bıraktı." cümlesinde bırakma işini yapan "Selim"dir ve cümlenin öznesidir. Selim'in bırakma işinden etkilenen ise "çanta"dır ve cümlenin nesnesidir.

Bu açıklamaya göre aşağıdakilerin hangisinde altı çizili öge cümlenin öznesidir?

- A) Pencerenin önündeki ağacın çiçekli dalları rengârenk bir kelebeği ağırlıyordu.
- B) Sağlı sollu ırmaklar kasabadaki doğuya meyilli sokakları canlandırmıştı.
- C) İlbahar rüzgârıyla neşelenen martılar sessizliğe bürünen sokağı çınlatıyordu.
- D) Derme çatma kır bahçesini genç bir dut ağacının gölgesi koruyordu.

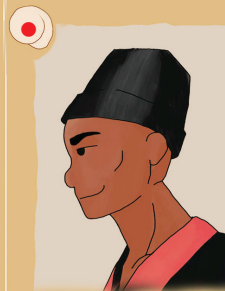
14

Özne - Yüklem

Özne - Zarf tamlayıcısı -
YüklemÖzne - Nesne -
YüklemYüklem - Nesne -
ÖzneÖzne - Yer tamlayıcısı -
YüklemYer tamlayıcısı -
Özne - YüklemNesne - Özne -
Yüklem

Nesne - Yüklem

Yüklem - Özne -
Nesne

Yanda bazı kişilerin kurmuş oldukları cümlelerin öge dizilişi ile ilgili bilgiler verilmiştir. Bir adet yeşil, iki adet kırmızı, üç adet siyah, bir adet mavi ve iki adet pembe renkli sembolün yazıldığı yandaki kartların arkasındaki cümlelerin açılma sıralarıyla ilgili bilinenler aşağıda verilmiştir.

- İlk ve son sırada açılan kartların sembolü aynıdır.
- Dördüncü sırada açılan kartın sembolü yeşil, sekizinci sırada açılanın sembolü mavidir.
- Siyah renkli sembolün olduğu kartlar peş peşe açılmıştır.
- Kırmızı sembolün hemen peşinden yeşil sembolü bir kart açılmıştır.

Buna göre ilk açılan kartın arkasında yazılan cümle aşağıdakilerden hangisi olabilir?

- Dil, iletişimin temel ögesidir.
- Kalfa, bugün bir an önce kağıdı almak istedi.
- O, gerçekçi bir çizgi yakalamıştır.
- Ali Bey, komşusu ile heyecanlı bir konu üzerinde konuşuyordu.

TEST 1

Büyük Harflerin Kullanımı

1 Aşağıdakilerden hangisinde büyük harflerin yazımıyla ilgili bir yanlışlık vardır?

- A) Bu akarsu, Erciyes'in batısından çıkar, buraya kadar ulaşır.
- B) İzçiler, yolu bulamayınca kuzeye doğru ilerlediler.
- C) Bu toplantıda Doğu Anadolu'nun sorunları tartışıldı.
- D) Türkiye'nin Güneyi'nde daha sıcak bir iklim vardır.

2 Türkçede özel ada bağlı saygı kelimeleri, sanlar ve takma adlar büyük harfle başlar.

Bu kurala göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir yazım yanlışlığı vardır?

- A) Çocuğu, Doktor Ayşe Hanım'a götürmelisiniz.
- B) Komşumuzun oğlu Ali, bu yıl öğretmen olmuş.
- C) Murat Bey, bu yıl da Orhan Bey'le birlikte Paris'e gitti.
- D) Dün sınıfımıza korkusuz Sinan adında biri geldi.

3 Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım ve noktalama bakımından bir yanlışlık yoktur?

- A) Malazgirt Savaşı'yla birlikte Anadolu'nun kapıları Türklere açılmıştır.
- B) Türkiye'nin güney sınırı, Ankara antlaşması sonucunda çizilmiştir.
- C) İrk Bitig, Uygurlar Döneminde çok okunan bir Fal kitabıymış.
- D) Sakalar, Tanrı Dağları'nın Kuzeyinde yaşamış bir Türk topluluğudur.

4 Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir yazım yanlışlığı vardır?

- A) Kamu davasını Savcı Yusuf Eymen açmış.
- B) Sıla büyüyünce Doktor olmak istiyormuş.
- C) Üniversiteyi bitiren Çağrı, mühendis olarak göreve başlamış.
- D) Akademisyen olan Meryem'in mutluluğu gözünden okunuyordu.

5 Aşağıdaki cümlelerin hangisinde özel adların yazımıyla ilgili bir yanlışlık yapılmıştır?

- A) Nermin Teyze'min yardımcılarıyla bu sergiyi açtım.
- B) Toplantıda en çok Öğretmen Fikret Bey konuştu.
- C) Şanlıurfa'dan kuzeye doğru otobüsle gitmemiz gerekiyordu.
- D) Kuleye çıkınca Galata Köprüsü'nü net bir şekilde görebilirsiniz.

6 İzmir Valiliği internet sitesinden yaptığı bir

açıklamada; Doktor Kenan Karatay'ın ge-

çen yıl çıkan bir yangında zarar gören Menderes İlçesi'ndeki "Yemyeşil İzmir için

Hepimiz Seferberiz" etkinliğine katılacağını duyurdu.

Bu parçadaki numaralanmış ifadelerden hangisinin yazımı yanlıştır?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV

TEST 1

Nokta, Virgöl, Soru İşareti, Noktalı Virgöl

1 Aşağıdaki cümlelerin hangisinin sonuna nokta getirilemez?

- A) Bu gömleğin rengi hoşuma gitmedi
- B) Anladım ki kimse senin kadar anlayışlı değil
- C) Yoksun üç yıldan beri evimde, sokağım-da
- D) Ah, kadrini bilmediğim çocuk yalnızlığım

2 Salı günü, pek kesin değil ama, sinemaya gidebiliriz.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde virgöl (,) bu cümledeki göreviyle kullanılmıştır?

- A) Bu haberi duyunca, ne yalan söyleyeyim, sevindim.
- B) Bu akşam getireceğim, dedi.
- C) O, kitabını okulda unutmuş.
- D) Küçük, ağacın arkasına saklanmıştı.

3 Aşağıdaki cümlelerin hangisinde boş parantezle belirtilen yere noktalı virgöl getirilebilir?

- A) Tanrı'dan tek dileğim var () sağlıklı bir yaşam.
- B) En mutlu insan kimdir () Başkalarının mutluluğundan kendine pay çıkaran.
- C) Az önce sizi soran adam () Ayşe'nin dayısı, yarın gene gelecek.
- D) Adam adamdır, olmasa da pulu () eşek eşektir, atlastan da olsa çulu.

- 4 Bazı yazarlar (I) yazdıkları oyunlarda ve eserlerde gerçek hayatı göstermek istiyorlar. Hikâye (II) roman ve tiyatro (III) gerçeği (IV) doğruyu göstermiş. Bu son derece yanlış bir yargıdır.

Bu parçadaki numaralı yerlerin hangisine ötekilerden farklı bir noktalama işareti getirilmelidir?

- A) I B) II C) III D) IV

5

- I. Saat ve dakika bildiren rakamlar arasına konur.
- II. Bölümleri, grupları sıralamada sayı veya harflerden sonra konur.
- III. Sayı basamaklarını ayırmada kullanılır.

Yukarıda bazı kullanım yerleri verilen noktalama işareti aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Nokta B) Eğik çizgi
C) Kısa çizgi D) Virgöl

Çıkmış Soru

6 Aşağıdaki cümlelerin hangisinde noktalama işaretlerinin kullanımıyla ilgili bir yanlışlık yapılmıştır?

- A) Hey, Gebzeli Hasan! Bu çayların parasını kim ödeyecek?
- B) Nükhet'in en büyük korkusu, samimi olduğu ve kendisini yanlarında huzurlu hissettiği insanlardan uzun süre ayrı kalmaktı.
- C) Zeki (!) çocuk tüm parasını bir günde birtirdi, ayın geri kalanını harçlıksız geçirdi.
- D) Hep beklenmedik zamanlarda gelir, planlarımı, çabalarımı boşa çıkarırdı.

TEST 1

Köşe Yazısı, Makale,
Deneme, Haber Metni

- 1 Zonguldak İl Jandarma Komutanlığı ekipleri, merkeze bağlı Köröğlü köyünde bulunan özel maden ocağında hırsızlık yapıldığı ihbarı üzerine çalışma başlattı. Bölgede yapılan aramada; ormanlık alanda ocak havalandırma motoru, maden vinci ve vagonu, kesim motorları ile çeşitli maden araçları bulundu. Yaklaşık 50 bin lira değerindeki malzemeleri kendilerine ait kamyonetle çaldıkları iddia edilen üç kişi gözaltına alındı. Şüpheliler, jandarmadaki işlemlerinin ardından adliyeye sevk edildi. Savcılıktaki işlemlerinin ardından nöbetçi mahkemeye çıkarılan 3 şüpheli, hırsızlık suçundan tutuklandı.

Bu parça, aşağıdaki bilgilendirici metin türlerinden hangisine örnek oluşturur?

- A) Sohbet
B) Deneme
C) Haber metni
D) Fıkra

Çıkış Soru

- 3 Bizim zamanımızda şiir, hayatımızın içinde yer alan ve ruhumuzu ince söyleyişleriyle besleyen bir türdü. Şiirin etkisi, on beş yirmi sene öncesine göre çok çok azaldı. İnternet üzerinden de dolaşıma girmesine rağmen şiirin etkisi azalmaya devam etmektedir. Bunun temel sebebi, hayatın bugünkü koşullarının heyecan, zevk, merak unsurlarını anlık duygular hâline getirmesidir. Şairin ilham aldığı bir melek yok artık! Melekler hayatımızdan çekildi! Onları hayatımızdan çekilmeye zorladık. Artık ilhamı, içi boş şeylerden alıyoruz.

Bu metnin yazıldığı türle ilgili aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

- A) Bir kişinin başından geçen olaylar aktarılmıştır.
B) Düşünceler bir olay örgüsü çerçevesinde dile getirilmiştir.
C) Düşünceler kanıtlanma amacı güdülmeden öznel bir üslupla ifade edilmiştir.
D) Bir konuyla ilgili tespitler bilimsel gerçekliğe uygun olarak anlatılmıştır.

- 2 Aşağıdakilerden hangisi bilgilendirici bir metinden alınmıştır?

- A) Bizim bildiğimiz roman -ki imkân dahilinde hikâye tasvirlerinden ibarettir- gerçekten Avrupa'da pek çok makbuldür. O derece ilgi çekici olmuştur ki bugün roman yazmak sayesinde birinci derecede zengin denilecek bir hâlde yazar ve yandaşları vardır.
- B) İşte bu uzun gecenin sabahında pazar günü başlıyordu. Ali Bey, diri diri mezara gömülen bir kişi gibi, sabaha dek uykusuz kaldığı, acı içinde debelendiği yataktan kalktı.
- C) Araba ağır ağır geldi ve geçti yanı başından. Araba gidiyor, o da arkasından koşturuyordu. Araba bir emeldi kendisi için, o da onun peşinden koşan bir sevdalı.
- D) Seneler var ki kuşlar gelmiyor. Daha doğrusu ben göremiyorum. Güzün o güzel günlerini pencereden görür görmez, Konstantin Efendi'nin bulunabileceği sırtları hesaplayarak yola çıkıyorum.

TEST 1

Özne-Yüklem İlişkisi

1

- I. Koşamayışının nedeni ayağındaki şişti.
- II. Tek anımsadığım, ağzımdaki ekşi tattı.
- III. Eve senden 15 dakika önce vardı.
- IV. Bu davranışın gözlerimi yaşarttı.

Numaralandırılmış cümlelerin hangilerinde çatı özelliği aranmaz?

- A) I ve II B) II ve III
C) II ve IV D) III ve IV

2

- I. Adam, durduk yere gücendi.
- II. Nisan ayı gelince ağaçlar budanırdı.
- III. Böyle durumlarda tehlikeden korunmalısın.
- IV. Eşyalar, iki gün içinde terasa taşınacaktı.

Yukarıdaki cümlelerin hangileri etken çatılı fiildir?

- A) I ve II B) I ve III
C) II ve III D) II ve IV

3

Aşağıdakilerin hangisi özne-yüklem ilişkisi bakımından ötekilerden farklıdır?

- A) Bu konular, geçen toplantıda da gündeme getirildi.
- B) Sınavda çok kolay sorular soruldu.
- C) Dayısı yana yakıla onu aradı.
- D) Çiçekler bu sabah özenle sulandı.

4

(I) Kişilerin doğal ve toplumsal çevrelerinden soyutlanmaksızın anlatılması gerçekçiliğin temel ilkesi sayılır. (II) Çehov'un öykülerinde ve oyunlarında bu özellik göze çarpar. (III) Bunun yanı sıra o, oyunlarında olsun, öykülerinde olsun insanların yaşamlarını zehirleyen boğucu etkenlere de ayna tutar. (IV) Martı, Vanya Dayı, Vişne Bahçesi adlı yapıtlarında bu nitelikler görülür.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangi ikisinde yüklem edilgen çatılıdır?

- A) I ve II B) I ve IV
C) II ve III D) III ve IV

5

Aşağıdaki cümlelerden hangisinin yüklemi özne-yüklem ilişkisi bakımından ötekilerden farklıdır?

- A) Depodaki mallar tek tek sayıldı.
- B) Fabrikadan bu hafta iki işçi çıkarılmış.
- C) Beni görünce koşup boynuma atladı.
- D) Törene onlar nedense çağrılmamış.

6

Özne-yüklem ilişkisine göre fiiller etken ve edilgen çatılı olarak ikiye ayrılır. Etken fiillerde işi yapan "gerçek özne", edilgen fiillerde işi yapan belli olmadığından "ne" sorusuna cevap veren "sözde özne" vardır.

Bu açıklamaya göre aşağıdakilerden hangisinde farklı bir özne vardır?

- A) Cebindeki el aynasıyla saçlarını inceledi.
- B) Herkesten uzakta bir yer seçip oturdu.
- C) Meyve fidanları bahçenin ortasına dikildi.
- D) O sözleri duyunca sinirli sinirli güldü.

TEST 3

Fiilde Çatı (Karma)

- 1 (I) Şiir sıkıntılar arasından bir kapı aralayıp mutlu ve daha güçlü olmasını sağlıyor insanın. (II) Sezai Karakoç boşuna söylemiyor “Şiir eksikliğinin ruhlarda açacağı büyük gedik, uçurum bir gün fark edilecektir.” diye. (III) Ben kendi ruhumda fark ediyorum bu uçurumu. (IV) Uzun süre şiir kitaplarına el atmayınca, yaşamaktan nasıl da bıkiyorum.

Numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I. cümlede geçişli bir eylem vardır.
B) II. cümledeki alıntı cümlenin yüklemi edilgen çatılıdır.
C) III. cümlenin yüklemi etken çatılıdır.
D) IV. cümlede geçişli bir eylem kullanılmıştır.

- 2 Aşağıdaki cümlelerin hangisinde çatı özelliği aranmaz?

- A) Umarım toplantı saatini unutmaz.
B) O, sandığınızdan daha kurnazdır.
C) Anlamıştım buraya bir daha gelmeyeceğinizi.
D) Kısa sürede herkes duruma alıştı.

- 3 Kara gözlüm efkârlanma, gül gayri
I II

İbibikler öter ötmez ordayım.
III

Mektubunda diyorsun ki gel gayri
IV

Sütler kaymak tutar tutmaz ordayım.

Bu dörtlükteki numaralanmış sözcüklerin hangisinde çatı özelliği aranmaz?

- A) I B) II C) III D) IV

4

- I. Tabaklar masaya getirildi.
II. Beni davet etmemesine çok alındım.
III. Bozulan makine tamir edildi.

Numaralanmış cümlelerdeki özne-yüklem ilişkisi aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

	I	II	III
A)	Edilgen	Edilgen	Etken
B)	Etken	Etken	Etken
C)	Edilgen	Etken	Edilgen
D)	Etken	Edilgen	Edilgen

- 5 “Öğretmen tahtaya yeni örnekler yazdı.” cümlesiyle özne ve nesnesine göre çatısı özdeş olan cümle aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bu sabah evinizin önünde düştüm.
B) Babam mutfakta yemek yiyor.
C) Bazı davetliler düğüne gelmedi.
D) Ahmet yeniden başkanlığa seçildi.

6

- I. Küçük çocuk duvarın dibinde oturuyor.
II. Geçen günlerin acısını unutamıyor.
III. Babası dün gece eve geç geldi.
IV. Çocuklar denizi görünce heyecanla koştu.

Numaralandırılmış bu cümleler için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) IV numaralı cümle etken çatılıdır.
B) I numaralı cümle etken çatılıdır.
C) III numaralı cümle geçişsizdir.
D) II numaralı cümle edilgendir.

TEST 1

Yüklemine Göre Cümleler

- 1 Fiilimsilerin yüklem olduğu cümleler isim cümlesi olarak kabul edilir. Çünkü fiilimsiler, fiile benzeyen ancak fiilden isim yapma ekleri alarak "isim, sıfat, zarf" görevinde kullanılan sözcüklerdir. Örneğin; "Bu sorunun tek çözümü adaletin sağlanmasıdır." cümlesinde yüklem isim-fiildir ve cümle isim cümlesidir.

Bu açıklamaya göre aşağıdakilerden hangisi fiil cümlesidir?

- A) Su içinde derinlere daldıkça suyun vücudumuza baskı yapması doğaldır.
B) Düzenli olarak yapabildiğim tek spor yürüyüştür.
C) Kulağıma küpe ettiğim tek öğüt dedemin söyledikleri sözlerdir.
D) Makalelerde soyut konular somutlaştırılmadan verilmez.

- 2
- I. Hatırlarım ilk görüşümü dünyayı.
II. Duyduğum yoktu ne vakittir.
III. İzmit sokakları yaprak içindeydi.
IV. Durmadan çalardı, bütün gün.
V. Bizim gibi yaprak sararıp solmayı bilmez.

Verilen bu dizeler yüklemelerinin yerine göre gruplandırılacak olursa doğru gruplandırma aşağıdakilerden hangisi olur?

	Kurallı cümle	Devrik cümle
A)	III ve V	I, II ve IV
B)	II, III ve V	I ve IV
C)	I, II ve IV	III ve V
D)	I ve II	III, IV ve V

- 3 **Aşağıdakilerden hangisi ad cümlesi değildir?**

- A) En sevdiğim aydır ağustos.
B) Güz mevsimi, hasat demektir Anadolu insanı için.
C) Şu kara üzümler daha tatlıdır ötekilere göre.
D) Yükünden dalları eğilmiş ağaçların.

- 4 Bilim dili nesnelidir. Bilim dili terimlerle kurulur, terimlerle oluşur. Terimlerin aydınlık, açık ve anlaşılır olması gerekir. Böyle olmazsa bilim dili anlaşılmaz. Karmaşık bir hâl alır böylece.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Eylem cümlesi
B) Ad cümlesi
C) Devrik cümle
D) Eksiltili cümle

- 5 Yüklemi olmayan cümlelere eksiltili cümle denir. Örneğin "Az veren candan, çok veren maldan..." cümlesinde yüklem söylenmemiştir. Dolayısıyla bu cümle eksiltili cümledir.

Bu açıklamaya göre aşağıdaki cümlelerden hangisi eksiltili cümle değildir?

- A) Tek bir kelime olarak gördüğümüz bu kavramlar
B) Kelimelerin sözcük anlamları olduğu gibi kullanım anlamları
C) Türkçe sondan eklemeli bir dildir
D) Güzel ve doğru bir Türkçeye ulaşmanın yollarını

TEST 1

Ana Düşünce, Ana Duygu

1 İnsanımız müzeye, tiyatroya gitmiyor diye yakınır dururuz. Oysa bunlar ülkemizde yaygınlaştırılsa böyle bir yakınma kendiliğinden ortadan kalkacak. İnsan, çevresinde görmediği yere nasıl gitsin? Klasik müzik için de aynı durum geçerli değil mi? İnsanımızın klasik müziği sevmeyişi, cahilliğinden mi? Hayır. Okulunda yok, radyosunda yok, televizyonunda yok. Olsa bile onun dinleyemeyeceği saatlerde ve anlamsız.

Bu parçada asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İnsanın bir şeyi sevebilmesi için onu tanıması, bilmesi gerekir.
- B) İletişim araçları sanatsal değerleri halka ulaştırmada yetersiz kalmaktadır.
- C) Sanatlar, tüm insanlığa seslenir.
- D) Kimi sanatlar, geniş kitlelerce sevilmebilir.

2 Dostlarımızdan biri çıkıp da bizim düşüncemizin tersini söyledi mi onun doğruyu söyleyip söylemediğine değil, doğru yanlış, kendi düşüncemizi savunmaya bakarız. Bizi düzeltmek isteyenlere kollarımızı açacak yerde, yumruklarımızı sıkıyoruz. Ama ben dostlarımın bana sert davranmasını istiyorum.

Bu parçanın ana fikri aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Dostlarımız bize sert davranmalıdır.
- B) Kendi düşüncemizi savunmak yanlıştır.
- C) Dostlarımızın düşüncesi neyse sözleri de o olmalı.
- D) Dostlar arasında dostça, yiğitçe konuşulmalıdır.

3

Allah'ım, ne güzel şey bu dost yüzü!
İnsanın kalbine dolan bu bakış!
Ey çorak ruhlara veren bu süsü,
Ey gönül, sana alkış, alkış, alkış!

Gel dostum, yanıma otur, dizime
Koy sıcak başını. Konuşmayalım,
Bakışalım yalnız. Ama sen yine
Cevap ver: Sevdin mi beni bakalım?

Bu şiirde aşağıdaki duygulardan hangisi vardır?

- A) Sevgi
- B) Telaş
- C) Özlem
- D) Umut

Çıkmış Soru

4 Bir çiftçinin baltası kaybolmuş. Çiftçi, komşusunun oğlundan şüphelenmiş çünkü çocuk bir hırsız gibi yürüyor, davranıyor ve bir hırsız gibi konuşuyormuş. Çiftçi ertesi gün baltasını aletlerin arasında bulmuş. Daha sonra komşusunun oğlunu arkadaşlarıyla oynarken görmüş. Çocuk bütün arkadaşları gibi yürüyor, davranıyor ve onlar gibi konuşuyormuş.

Bu metinde asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ön yargıyla hareket etmek haksızlığa sebep olur.
- B) Mutsuzluğun kaynağı, insanlardan boş yere şüphe edilmesidir.
- C) Gerçekler gizlenemez, eninde sonunda ortaya çıkar.
- D) İnsan nasıl düşünüyorsa hayatı ve insanları öyle algılar.

TEST 1

Özne-Yüklem Uyumsuzluğu, Eklerle İlgili Yanlışlar

1 Aşağıdaki cümlelerin hangisinde özne-yüklem uyumsuzluğu vardır?

- A) Gençler, bize yol boyunca eşlik etti.
B) Çocuklar bahçede top oynuyorlardı.
C) Martılar, vapurdan atılan simit parçalarını havada kapıyorlardı.
D) Öğrenciler, sınav başlamadan yerlerine oturmuşlardı.

2 Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir anlatım bozukluğu vardır?

- A) Hepimiz, güzel günlerin bizi beklediğini zannediyorduk.
B) Sıfatlar çekim eki almazlar, alırlarsa ya ad ya da zamir olurlar.
C) O sırada evlerde hareket başlamış, çocuklar da bu hareketliliğe katılmıştı.
D) Lisedeysen çalışkan bir öğrenciydim, tüm sınavlardan yüksek notlar alırdım.

3 Aşağıdaki cümlelerin hangisinde anlatım bozukluğu vardır?

- A) Toplum yaşamını zenginleştiren öğelerin başında geçmiş bilme gelir.
B) Bu sanatçı, olaylar karşısında oldukça duyarlı biridir.
C) Türkiye'ye yöneltilen şikayet de bu mantık doğrultusunda değerlendirilmesi gerekir.
D) Sanat, insanların dostluklar kurmasını sağlayan büyük bir güçtür.

4 Yazın iş yerimiz sıcak ancak bunaltıcı değildir.

Bu cümledeki anlatım bozukluğunun nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Nesne eksikliği
B) Tamlama yanlışı
C) Ek eylem eksikliği
D) Yer tamlayıcısı eksikliği

5 "Bazı kimseler, uzun zamandır ortalıkta görünmüyorlardı." cümlesindeki anlatım bozukluğu aşağıdakilerin hangisinden kaynaklanmaktadır?

- A) Öge eksikliğinden
B) Özne-yüklem uyumsuzluğundan
C) Etken ve edilgen fiillerin bir arada kullanılmasından
D) Ek eylem eksikliğinden

Çıkmış Soru

6 Eğer yere uzanmış, hareketsiz, sessiz bir geyik yavrusu görürseniz endişelenmeniz gereken bir durum yoktur çünkü mutlaka annesi yakınarda olmalı.

Bu cümledeki anlatım bozukluğunu gidermek için aşağıdaki değişikliklerden hangisi yapılmalıdır?

- A) "yakınarda olmalı" sözü yerine "yakınlardadır" kelimesi getirilmeli.
B) "endişelenmeniz" kelimesi yerine "endişe duymanız" ifadesi getirilmeli.
C) "sessiz" kelimesi cümleden atılmalı.
D) "uzanmış" kelimesi yerine "yatmış" kelimesi getirilmeli.

TEST 1

Sözlü İletişim, Medya Metinleri

- 1 Bir topluluk karşısında yapılan ve belirli bir hazırlık gerektiren konuşmalara “hazırlıklı konuşma” denir.

Aşağıdakilerden hangisinin hazırlıklı bir konuşmadan alındığı söylenemez?

- A) Bugün bu romandan söz etmek istiyorum.
B) Beni dinlediğiniz için teşekkür ederim.
C) Bu adrese nasıl gidebileceğimi tarif eder misiniz?
D) Konuşmama geçen hafta kaldığım yerden devam etmek istiyorum.

2

- I. Bir bildirinin çeşitli yollarla dinleyenlere aktarılması
II. Kelimelerin söyleniş biçimi
III. Konuşmada sesin duyguları belirtmesi
IV. Konuşma ya da okuma sırasında, bir kelime veya hece üzerinde diğerlerinden daha farklı olarak yapılan baskı

Yukarıda verilen tanımlar seçeneklerle eşleştirilirse hangi seçenek dışta kalır?

- A) Vurgu
B) Söyleşi
C) Tonlama
D) Telaffuz

- 3 Cümleleri sadece düzgün yazmak yeterli değildir. Okurken ve konuşurken cümleleri anlamlarına uygun biçimde söylemek, konuşmayı güzelleştirir.

Bu anlatılanlar aşağıdaki kavramların hangisini ortaya koymaktadır?

- A) Dil bilgisi
B) Dinleme
C) Tonlama
D) Yazı dili

- 4 Hangisi konuşurken dikkat etmemiz gerekenler arasında yer almaz?

- A) Söyleyeceğimiz kelimeleri yerinde ve anlamına uygun kullanmalıyız.
B) Çok uzun cümleler kullanmamalıyız.
C) Üzüntü, sevinç, korku gibi duygularımızı ses tonumuza yansıtmalıyız.
D) Konuşurken beden dilimizi kullanmamalıyız.

- 5 Aşağıda verilen ifadelerden hangisi dinlemenin önemine vurgu yapar?

- A) Lafla peynir gemisi yürümez.
B) Tatlı dil yılanı deliğinden çıkarır.
C) Az söyle, çok dinle.
D) Baş dille tartılır.

Çıkış Soru

- 6 Avustralya’da yaşayan Rebecca isimli bir kadın, dünyada sadece 80 kişide görülen “süper otobiyografik hafıza”ya sahip. Rebecca, bugüne kadar yaşadığı en önemsiz olayları bile gayet net hatırlayabiliyor. Çocukken okuduğu kitapların hemen hepsini cümlesi cümlesine ezbere anlatabiliyor. Çoğu insanın gıpta edebileceği bu yetenek, sonradan olumsuz bir duruma dönüşebiliyor. Yeni şeyler öğrenme konusunda zaman zaman güçlükler çeken Rebecca, hatıralarıyla baş etmekte zorlanıyor. Bu özel durum, yeni öğrenmelere yer açan unutmamanın ne kadar güzel olduğunu gösteriyor.

Bu medya metninin yazılış amacı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Olay yorumlama – Bilgi aktarma
B) Bilgi aktarma – İkna etme
C) Kültür aktarma – Olay yorumlama
D) İkna etme – Kültür aktarma

TEST 1

Tablo ve Grafik Yorumlama

1 ve 2. soruları aşağıdaki tabloya göre cevaplayınız.

Saat Gün	11.30	14.15	17.15	20.15
Pazartesi	Kelebeğin Rüyası	Babam ve Oğlum	Vizontele	Hükümet Kadın
Çarşamba	Hükümet Kadın	Devrim Arabaları	Kelebeğin Rüyası	Ayla
Cuma	Devrim Arabaları	Vizontele	Ayla	Babam ve Oğlum

Yukarıdaki tabloda bir sinema salonunun yaptığı sevilen filmlerin tekrarı etkinliğinin günleri ve saatleri belirtilmiştir.

1 Biri pazartesi, diğeri çarşamba günü sinemaya giden iki arkadaşın ortak izlediği film aşağıdakilerden hangisi olabilir?

- A) Babam ve Oğlum B) Vizontele C) Devrim Arabaları D) Kelebeğin Rüyası

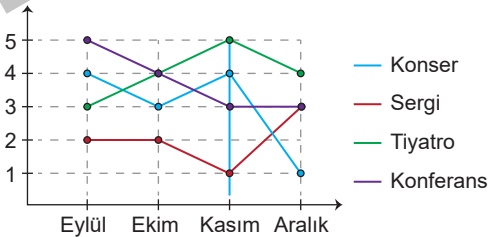
2 I. Çarşamba → 20.15 II. Cuma → 11.30 III. Pazartesi → 17.15

Aşağıdakilerden hangisi numaralandırılmış zamanlarda gösterilen filmlerden biri değildir?

- A) Vizontele B) Ayla C) Hükümet Kadın D) Devrim Arabaları

3, 4 ve 5. soruları aşağıdaki grafiğe göre cevaplayınız.

Grafik: Bir Kültür Merkezinde Yılın Son Çeyreğinde Yapılan Faaliyetler

3 Eylül ve ekimde eşit sayıda gerçekleştirilen etkinlik aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Konser B) Sergi
C) Tiyatro D) Konferans

4 Grafikten hareketle aşağıdaki yorumlardan hangisi yapılamaz?

- A) Kasım ayında hiçbir faaliyet eşit sayıda yapılmamıştır.
B) En fazla konferans eylülde verilmiştir.
C) Merkez, ekimde eşit sayıda tiyatro ve konferans için kullanılmıştır.
D) Sergilenen tiyatro sayısı her geçen gün artmıştır.

5 Aralık ayında merkezde eşit sayıda gerçekleştirilen faaliyetler hangi seçenekte birlikte verilmiştir?

- A) Tiyatro-Sergi B) Sergi-Konferans
C) Konser-Konferans D) Tiyatro-Konser

Çıkmış Soru

- 6 Türkiye'de taşıt plaka kodları, 27 Eylül 1962 tarihinde yayımlanan yönetmelikle düzenlenmiştir. Bu tarihte il niteliğinde bulunan 67 şehre alfabetik sıraya göre taşıt plaka kodları verilmiştir. Bu tarihten sonra farklı zamanlarda il olan şehirlere de taşıt plaka kodu verilmiştir.

İLLERİN PLAKA KODLARI TABLOSU								
01 Adana	11 Bilecik	21 Diyarbakır	31 Hatay	41 Kocaeli	51 Niğde	61 Trabzon	71 Kırıkkale	81 Düzce
02 Adıyaman	12 Bingöl	22 Edirne	32 Isparta	42 Konya	52 Ordu	62 Tunceli	72 Batman	
03 Afyon	13 Bitlis	23 Elazığ	33 İçel	43 Kütahya	53 Rize	63 Şanlıurfa	73 Şırnak	
04 Ağrı	14 Bolu	24 Erzincan	34 İstanbul	44 Malatya	54 Sakarya	64 Uşak	74 Bartın	
05 Amasya	15 Burdur	25 Erzurum	35 İzmir	45 Manisa	55 Samsun	65 Van	75 Ardahan	
06 Ankara	16 Bursa	26 Eskişehir	36 Kars	46 Kahramanmaraş	56 Siirt	66 Yozgat	76 İğdir	
07 Antalya	17 Çanakkale	27 Gaziantep	37 Kastamonu	47 Mardin	57 Sinop	67 Zonguldak	77 Yalova	
08 Artvin	18 Çankırı	28 Giresun	38 Kayseri	48 Muğla	58 Sivas	68 Aksaray	78 Karabük	
09 Aydın	19 Çorum	29 Gümüşhane	39 Kırklareli	49 Muş	59 Tekirdağ	69 Bayburt	79 Kilis	
10 Balıkesir	20 Denizli	30 Hakkâri	40 Kırşehir	50 Nevşehir	60 Tokat	70 Karaman	80 Osmaniye	

Bu bilgilerden aşağıdakilerin hangisine ulaşamaz?

- A) Ardahan, Eskişehir'den sonra il olmuştur.
 B) Şanlıurfa'ya "Şanlı" unvanı 27 Eylül 1962'den sonra verilmiştir.
 C) Gaziantep "Gazi" unvanını 27 Eylül 1962'deki düzenlemeden önce almıştır.
 D) Bursa, Manisa'dan önce il olmuştur.

TEST 2

Sözel Mantık ve Muhakeme

- 1 Helin, spor yarışmalarına katılmak isteyen bir öğrencidir. Fakat bazı günlerde de farklı kurslara katılmaktadır. Kursa katıldığı günlerde yarışmalara katılamayan Helin'in programı şu şekildedir:

Gün	Kurs
Salı	Ebru sanatı
Perşembe	Türkçe
Pazar	Fen bilimleri

Ayrıca katılmak istediği spor yarışmaları için yaş sınırı da önemlidir. Bu yarışmaya katılacak kişilerin en az 13 yaşında olması gerekir. 7 Haziran 2021 tarihi itibarıyla 14 yaşına girecektir.

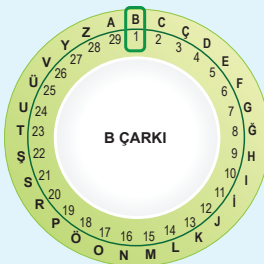
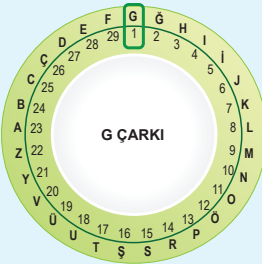
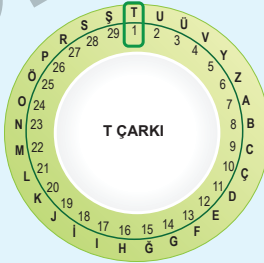
Spor Dalı	Doğum Tarihi Aralığı	Yarışma Tarihleri
Karate	2000 - 2009	7 Temmuz 2021 Çarşamba
Buz Pateni	2002 - 2008	1 Ağustos 2021 Cumartesi
Masa Tenisi	2000 - 2006	23 Nisan 2021 Salı
Atletizm	2007 - 2011	28 Şubat 2021 Pazar
Binicilik	2003 - 2007	5 Ağustos 2021 Perşembe

Buna göre Helin, hangi spor yarışmalarına katılmıştır?

- A) Karate - Buz Pateni
B) Karate - Binicilik
C) Atletizm - Binicilik
D) Masa tenisi - Buz Pateni

Çıkmış Soru

- 2 Görsellerde bir şifreleme sistemine ait çarklar verilmiştir.

Üç harflik bu şifreleme sisteminde, yazılacak sözcüklerin harfleri için önce A çarkından harfin numarası bulunur; sonra sözcüğün birinci harfi için T, ikinci harfi için G, üçüncü harfi için B çarkından o numaraya karşılık gelen harf yazılır. Üçten fazla harfi olan sözcüklerde ise döngü aynı şekilde devam ettirilir.

Buna göre "VATAN" sözcüğünün bu şifreleme sistemindeki karşılığı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) RGUTT
B) RGUGT
C) RTGTU
D) RTGGU

TÜM KİTAP İÇERİKLERİ BURADA!

Tüm kitap içeriklerine ve akıllı tahta içeriklerine ulaşmak için
"Editör Data" uygulamasını indirin.
(Telefonunuzun kamerasını açıp karekodu okutunuz)

İvedik Organize Sanayi 1518 Sok. Matbaacılar Sitesi
Mat-Sit İş Merkezi No.:2/20 Yenimahalle / ANKARA
Telefon: 0 312 384 20 33 Belgegeçer: 0312 342 23 58
WhatsApp: 0 505 925 57 81
www.editoryayinevi.com | bilgi@editoryayinevi.com

ISBN 978-605-280-325-7

